

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJA REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE MINISTARSTVA PRAVDE ZA 2024. GODINU

Priština, jun 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Rezime informacija za planiranje i sprovođenje budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Aneks I: Pismo potvrde

Aneks II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugim delovima Izveštaja revizije

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva Pravde za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Ne-modifikovano mišljenje u finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Pravde (MP) koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, godišnji finansijski izveštaji Ministarstva Pravde, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa INTOSAI-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, osim uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta MP bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za Zaključak

- A1 Kašnjenja u ispunjavanju ugovora;
- A2 U tri (3) slučaja, uočili smo prekoračenje zakonskih rokova za pozicije vršioca dužnosti;
- A3 Nedostaci u procesima nabavke; i
- B1 Kašnjenje u plaćanju obaveza od 20 do 35 dana.

Za više informacija, pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa INTOSAI-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Ministarstva. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Ostalo pitanje

- 1 Isplate subvencija i transfera koji se odnose na pravnu zaštitu i finansijsku podršku potencijalnim optuženim osobama u Specijalizovanim komorama koje su klasifikovane (ograničeni nivo) nisu deo ovog izveštaja. Ove isplate se revidiraju odvojeno i priprema se poseban izveštaj o reviziji koji će biti saopšten samo odgovornim stranama.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Generalna sekretarka odgovorna je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Zamenik generalni sekretar odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Ministarka je odgovorna za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Ministarstva Pravde

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment Ministarstva Pravde je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva Pravde u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Ministarstva Pravde sa kriterijumima revizije utvrđenim važećim zakonodavstvom u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, u vezi sa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Ministarstva Pravde.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneta menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, primetili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Ministarstvo je potrošilo 94% konačnog budžeta ili 40.371.469€.

U troškovima su uočene oblasti za unapređenje, koje se odnose na neadekvatnu klasifikaciju troškova u ekonomske kategorije i kašnjenje u plaćanju računa. Takođe, identifikovani su nedostaci u oblasti upravljanja kapitalnom i nekapitalnom imovinom i netačno prikazivanje nepredviđenih obaveza.

Dok, što se tiče neusklađenosti sa zakonodavstvom i primenljivim propisa, Ministarstvo treba da dodatno ojača kontrole u vezi sa upravljanjem ugovorima u kojima je došlo do nedostataka u oblasti nabavki, kašnjenja u realizaciji radova i plaćanja obaveza.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa sedam (7) preporuka, od kojih su tri (3) nove preporuke i četiri (4) ponovljene preporuke. Pratićemo (pregledati) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihovih sprovođenja, pogledajte poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Slučaj A1 - Nedostaci i kašnjenja u izvršenju ugovora

Nalaz	Rokovi i uslovi isporuke proizvoda/robe definisani su ugovorom, a rok za isporuku će se računati od trenutka izdavanja narudžbenice od strane Ugovornog autoriteta (UA). U slučajevima kada ekonomski operator ne isporuči proizvode, usluge ili radove u skladu sa uslovima ugovora, UA će imati pravo da primeni kazne ili oduzme bezbednost izvršenja. Identifikovali smo da:
	<ul style="list-style-type: none">• U slučaju ugovora o isporuci računara, u iznosu od 107.795€, primetili smo da je ekonomski operator (EO) izvršio delimično isporučivanje (isporuку) prema pozicijama u ugovoru u iznosu od 20.110€. EO nije uspeo da obezbedi ostatak snabdevanja računara u skladu sa tipom i tehničkim specifikacijama ugovora, ali je ponudio drugi model računara, koji je UA odbio da prihvati. Kao rezultat neodgovornosti EO, menadžer nabavke u koordinaciji sa menadžerom ugovora bio je primoran da raskine ugovor.
	<p>U ovoj situaciji UA su ispunjeni uslovi za oduzimanje izvršnog obezbeđenja kako je predviđeno članom 29. (tačka 29.8) Uredbe 001/2022. Zbog čestih komunikacija radi rešavanja problema u vezi sa snabdevanjem računara, istekao je rok za izvršenje obezbeđenja, a ugovorni autoritet nije blagovremeno preduzelo mera za njegov nastavak, što je onemogućilo konfiskaciju;</p> <ul style="list-style-type: none">• Isporuka medicinske opreme u iznosu od 82.355€ kasnila je 23 dana. Narudžba je izvršena 02.04.2024. godine, dok je prihvatanje izvršeno 10.06.2024. godine, dok je rok za isporuku prema ugovornim uslovima bio 45 dana od trenutka narudžbe (izdavanja narudžbenice); i• Isporuka odeće u iznosu od 38.040€ kasnila je 8 dana. Nalog je izdat 10.09.2024. godine, dok je roba primljena 23.09.2024. godine, dok je rok za isporuku prema ugovornim uslovima bio 5 dana od trenutka izdavanja narudžbenice.
Uticaj	Razlog za neispunjerenje ugovora bila je neodgovornost operatera, ali i nedostatak dužne pažnje od strane UA za konfiskaciju obezbeđenja izvršenja. Takođe, kašnjenja u isporuci robe uglavnom su se dogodila kao rezultat lošeg upravljanja od strane menadžera ugovora ne primenjujući kazne.
Preporuka A1	Neispunjerenje ugovora i kašnjenja u isporuci robe utiču na pružanje usluga i sprovodenje planiranih aktivnosti. Takođe, nekonfiskacija izvršenja bezbednosti utiče na to da UA ne uspeva da smanji nanesenu štetu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A2 - Pokrivanje radnih mesta sa vršiocima dužnosti nakon zakonskog roka

Nalaz Zakonom o javnim službenicima broj 08/L-197 u članu 35., tačka 3. navodi se da javni službenik ne može biti imenovan za vršioca dužnosti službenika duže od šest meseci. Kada se pozicija ne može popuniti u roku od šest (6) meseci, ovaj rok se može produžiti za najviše šest (6) meseci.

U tri (3) slučaja, identifikovali smo da radna mesta ostaju sa vršiocima dužnosti zaposlenih više od godinu dana, prekoračujući zakonski rok. Dužnosti su obavljali vršioci dužnosti od stupanja na snagu Zakona o javnim službenicima (septembar 2023. godine) do trenutka revizije (maj 2025. godine).

Ova situacija je nastala kao rezultat neuspeha procesa zapošljavanja gde u nekim procedurama nije bilo primene kandidata.

Uticaj Prekoračenje zakonskih rokova za vršioce dužnosti službenika u periodu dužem od jedne godine može uticati na kvalitet operativnog učinka entiteta, jer pozicije mogu obnašati službenici koji ne ispunjavaju kriterijume potrebne za adekvatna radna mesta.

Preporuka A2 Ministar, preko menadžera osoblja, mora osigurati da su preduzete sve zakonske radnje kako bi se pokrile pozicije sa vršiocima dužnosti sa redovnim pozicijama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A3 - Nedostaci u oblasti nabavke

Nalaz Prema članu 28. Zakona broj 04/L-042 o javnim nabavkama, ugovorni autoritet je dužan da tehničke specifikacije izradi na jasan i razumljiv način, u skladu sa svrhom ugovora i izbegavajući bilo kakvu diskriminaciju ili favorizovanje ekonomskog subjekata. Identifikovali smo nedostatke kao što su:

- Tehničke specifikacije u tenderskom dosijeu, kao što su zahtevi za boju i podelu kabine, nisu dobro razjašnjeni u "Snabdevanje vozila (kombi) za jedinicu za transport zatvorenika" za KSK. Nakon dodatnih informacija sa EO, razjašnjena je boja i podela kombija u delu vozača. Ugovor je potpisani 30.04.2024. godine u iznosu od 98.699€ i ima rok isporuke od 80 dana. Nabavka sa kobi je blagovremeno obavljena, ali Komisija je utvrdila da su ovi kobi bili posvećeni transportu robe, a ne prevozu zatvorenika. Nakon toga, EO je dozvoljeno dodatni rok od strane UA za isporuku od 90 dana da se ispuni u skladu sa potrebnim specifikacijama. Dana 23.10.2024. godine primljena su da kombija (jedan sive i jedan crne boje), uprkos činjenici da su oni, prema dodatnim pojašnjenjima, morali da budu u zatvorenoj plavoj boji. Mi smo tokom ispitivanja jednog od vozila (komobi) primetili da niti boja, niti kabina nisu odvojeni kao što je traženo; i

- U projektu "Izgradnja kuće za majke, besplatne posete i drugi građevinski radovi, druga faza" Ministarstvo je preuzeo obaveze bez dovoljno sredstava. Za ovaj projekat predviđena su sredstva u iznosu od 140.000€ sa budžetskim izdvajanjem, dok je Ministarstvo potpisalo ugovor u iznosu od 165.000€. Takođe, u 2025. godini u budžetskim tabelama za ovaj projekat nije bilo budžetskih sredstava.

Nejasne tehničke specifikacije u datoteci i njihov nedostatak pravovremene definicije doveli su do toga da vozila nisu u skladu sa zahtevima UA. Dok se ulazak u obaveze bez sredstava dogodio uz obrazloženje inženjerskog odeljenja da će sredstva biti izdvojena tokom godine iz drugog projekta.

Uticaj	Nedostatak jasne definicije specifikacija u OT je uticao na kašnjenje u ispunjavanju ugovora i takođe je doveo do neispunjavanja svih zahteva UA. Takođe, sklapanje ugovornih obaveza bez obezbeđivanja sredstava, pored zaobilaženja zakonskih uslova, takođe povećava rizik od nesprovođenja ugovora.
Preporuka A3	Ministarka, preko menadžera nabavke i jedinice koja je podnela zahtev, mora osigurati uključivanje jasnih i merljivih tehničkih specifikacija u tenderske dosijee kako ne bi rezultirali pogrešnim tumačenjima. Dok ugovor za projekat treba da bude zaključen tek kada su sredstva obezbeđena, ne prelazeći planirani budžet.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B1 - Kašnjenje u plaćanju obaveza

Nalaz	Prema članu 39.1 Zakona br. 03/L-048 o UORJF-u, svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje za isporučenu robu i usluge i/ili radove obavljene za budžetsku organizaciju plaćaju se u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema fakture ili zahteva za plaćanje od strane nadležne budžetske organizacije.
	Četiri fakture ukupne vrednosti od 92.969€ plaćene su sa zakašnjnjem od 20 do 35 dana nakon prijema, premašujući rokove utvrđene za ispunjenje finansijskih obaveza.
	Kašnjenja su uzrokovana kao rezultat prijema fakture na kraju fiskalne godine i nedostatka unutrašnjih kontrola za praćenje rokova i upravljanje plaćanjima na vreme.
Uticaj	Kašnjenja u plaćanju obaveza, posebno onih na kraju godine, utiču na budžetske implikacije, jer se dodeljena sredstva ne mogu koristiti u fiskalnoj godini, već opterećuju budžet za narednu godinu obavezama prenesenim iz tekuće godine.
Preporuka B1	Ministarstvo treba da unapredi finansijsko planiranje i upravljanje raspoloživim finansijskim sredstvima, ojača unutrašnje kontrole i obezbedi da se svi primljeni računi plaćaju u utvrđenim rokovima, kako bi se izbegli penali i prenos obaveza u narednu godinu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.2.1 Robe i usluge i komunalije

Konačni budžet za robe i usluge, uključujući opštinske troškove, u 2024. godini iznosio je 13.202.840€, od čega je potrošeno 11.458.874€. Oni se odnose na snabdevanje hranom za potrebe zatvorenika, troškove arbitraže, snabdevanje potrošnim materijalom, derivate za grejanje, odeću za korektivno osoblje, komunalije, itd.

Pitanje B2 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz Prema članu 18. tačka 3. Finansijskog pravila br. 01/2013 – Trošenje javnog novca, troškovi moraju biti u odgovarajućim kodovima, definisanim računovodstvenim planom. Takođe, član 11. AU 19/2009 o računovodstvenom planu zahteva od GSR i GSF da osiguraju da se sve transakcije registruju u ISFUK u skladu sa strukturom računovodstvenog plana i klasifikacijama utvrđenim ovim AU. Identifikovali smo neadekvatne klasifikacije troškova u iznosu od 21.082€ na sledeći način:

Troškovi sa sudske-izvršnim odlukama u iznosu od 22.112€ nastali su za kategoriju roba i usluga. Od ovog iznosa, 21.082€ odnosilo se na isplatu plata, dok je ostatak od 1.030€ bio trošak sudskega postupka. Službenik u Kosovskoj korektivnoj službi dobio je slučaj na sudu nakon što mu je prestao radni odnos i njegove plate su trebale biti isplaćene iz kategorije plata i plata, a troškovi postupka iz kategorije roba i usluga.

To se dogodilo zbog nepravilnog planiranja sredstava sa budžetom i ne preraspoređivanja sredstava u odgovarajuće kategorije u skladu sa prirodnom troškova.

Uticaj Plaćanja izvršena od strane neadekvatnih kategorija rezultiraju netačnim izveštavanjem ili klasifikacijom podataka u finansijskim izveštajima, precenjujući/potcenjujući relevantne ekonomske kategorije.

Preporuka B2 Ministarka treba da obezbedi da se preduzmu konkretnе radnje kako bi se troškovi planirali u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima ili preraspodelili u odgovarajuću kategoriju i da se njihovo plaćanje i registrovanje vrši u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo pravilno izveštavanje u finansijskim izveštajima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.2 Kapitalna i nekapitalna imovina

Vrednost predstavljena u GFI-u kapitalne imovine za 2024. godinu iznosi 95.530.491€, nekapitalne imovine 867.410€, kao i akcija 559.249€.

Pitanje B3 - Potcenjivanje registara imovine u GFI

Nalaz

Prema Finansijskom pravilu MF br. 02/2013 - o upravljanju nefinansijskom imovinom Član 3. propisuje da je Opšti registar imovine - potpun i tačan spisak svih nefinansijskih imovina u vlasništvu budžetskih organizacija, što znači registar kapitalne imovine, nekapitalne imovine i zaliha koji se redovno ažuriraju, a koji, pored toga što se koristi za upravljanje imovinom, Takođe će se koristiti za podršku podacima prijavljenim u finansijskim izveštajima. Utvrđili smo da su sredstva koja nisu registrovana u relevantnim računovodstvenim registrima bila:

- Kosovska korektivna služba - dušeci u vrednosti od 37.740€, a od Centralne uprave MP dve govornice 960€ i ormar 380€. Imovina nije identifikovana u registru e-imovine pod 1000€; i
- Šest (6) vozila koji su dati na upotrebu od strane Agencije za upravljanje oduzetom i konfiskovanom imovinom u iznosu od 61.500€ nisu registrovani tokom 2024. godine u registru imovine u ISFUK. Dva (2) od njih koja su im data na upotrebu od strane KKS-a registrovana su u aprilu 2025. godine u iznosu od 37.000€, dok druga 4 koja koristi KKS u iznosu od 24.500€ uopšte nisu registrovana.

Nedostatak ažurnih informacija u registraciji imovine i nepravilna komunikacija između odeljenja bili su uzrok ovih nedostataka.

Uticaj

Neuspeh u registraciji imovine na vreme utiče na pogrešno izveštavanje o vrednosti imovine. Kao rezultat ovih nedostataka, dolazi do potcenjivanja imovine, što dovodi do pogrešnog prikazivanja njihove vrednosti u finansijskim izveštajima.

Preporuka B3

Ministarka treba da ojača mehanizme unutrašnje kontrole kako bi se izbeglo potcenjivanje imovine, kao i da se osigura preko imovinskih službenika i GFS-a da je svaka kupljena ili donirana imovina ispravno i blagovremeno predstavljena u GFI-u.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.3 Potencijalne obaveze

Izveštaj o potencijalnim obavezama na kraju 2024. godine je bio 479,187€.

Pitanje B4 - Netačno predstavljanje nepredviđenih obaveza

Nalaz	Uredbom MF br. 01/2017, član 18. obavezuju budžetske organizacije da prijavljuju sve nepredviđene obaveze GFI-u. Nepredviđena obaveza je obaveza koja se materijalizuje tek nakon pojave određenih događaja u budućnosti. Identifikovali smo da je predmet C.nr.7185/21 u iznosu od 43.692€ predstavljen na listi nepredviđenih obaveza i u Finansijskim izveštajima, uprkos činjenici da je predmet završen. Apelacioni sud je 2023. godine odbacio zahtev tužioca i vrednost nepredviđene obaveze nije uklonjena sa njihove liste. Neuspeh pravne kancelarije da ažurira nepredviđene obaveze sa najnovijim podacima iz parničnih procesa bio je glavni uzrok precenjivanja nepredviđenih obaveza.
Uticaj	Netačna prezentacija dovela je do precenjivanja obaveze i predstavlja njihovu nerealnu situaciju u Godišnjim finansijskim izveštajima.
Preporuka B4	Ministarka treba da obezbedi bolju koordinaciju između Pravne kancelarije i GFS, tako da se nepredviđene obaveze pre nego što budu predstavljene u Godišnjim finansijskim izveštajima pregledaju u pogledu njihovog statusa, lista se ažurira i prezentuje ispravno i potpuno.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Rezime informacija za planiranje i ostvarivanje budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo rezime informacija o izvorima budžetskih sredstava, trošenju sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. To je ilustrovano sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Rashodi prema izvorima budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet ^s	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori sredstava	47,041,887	43,082,118	40,371,469	35,204,319	30,134,916
Vladin grantovi – budžet	46,961,687	42,971,339	40,371,469	35,161,315	30,068,326
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	45,108
Preneseno od prošle godine	0	0	0	30,885	1,096
Sopstveni prihodi	80,200	80,200	0	0	16,406
Spoljne donacije	0	30,579	0	12,120	3,981

Konačni budžet je niži od početnog budžeta za 3.959.769€. Promene budžeta su došle kao rezultat pregleda budžeta i odluka vlade.

U 2024. godini Ministarstvo je potrošilo 94% konačnog budžeta ili 40.371.469€ sa smanjenjem od 2% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljno opisana u nastavku.

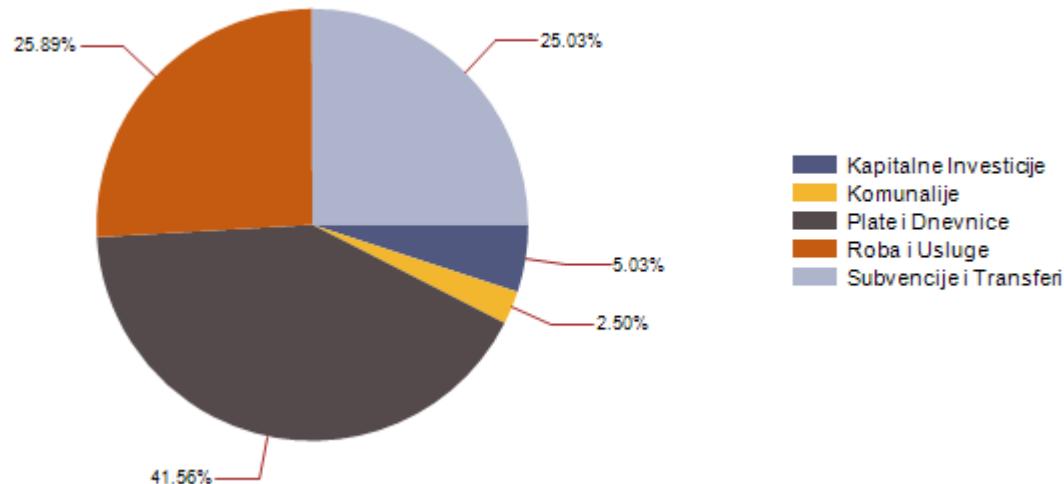
Tabela 2. Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)	47,041,887	43,082,118	40,371,469	35,204,319	30,134,916
Plate i dnevnice	17,295,860	16,859,278	16,776,813	15,424,957	13,079,738
Robe i usluge	10,884,258	12,114,071	10,450,796	7,245,277	7,141,384
Komunalije	1,088,769	1,088,769	1,008,078	978,326	1,004,225
Subvencije i transferi	9,598,000	10,185,000	10,106,444	10,866,022	7,999,623
Kapitalne investicije	8,175,000	2,835,000	2,029,338	689,737	909,946

MP tokom 2024. godine imalo je budžetsko kretanje u svim kategorijama. Međutim, sva kretanja/promene su podržane relevantnim odlukama Ministarstva finansija i Vlade. Pojašnjenja o budžetskim promenama objavljaju se na sledeći način:

- Konačni budžet za plate i dnevnice u odnosu na početni budžet smanjen je za 436.582€. Ovo smanjenje je napravljeno odlukama Vlade. Realizacija konačnog budžeta u kategoriji Plate i dnevnice iznosila je 100%;
- Konačni budžet za robe i usluge u odnosu na početni budžet povećan je za 1.229.813€. To je rezultat odluka Vlade u kojoj je iznos od 1.200.000€ prebačen iz kategorije kapitalnih investicija u kategoriju roba i usluga iz Kosovske korektivne službe. Realizacija budžeta u ovoj kategoriji iznosila je 86%;
- Početni i konačni budžet za komunalne troškove iznosio je 1.088.769€. Realizacija budžeta u ovoj kategoriji iznosila je 93%;
- Konačni budžet za subvencije i transfere u odnosu na početni budžet povećan je za 587.000€. To je takođe bilo rezultat potražnje za dodatnim sredstvima za osnovne troškove skloništa. Rashodi u ovoj kategoriji iznosili su 99% budžeta; i
- Konačni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet smanjen je za 5.340.000€, ovaj budžet je realizovan na nivou od samo 72%. Na ovaj nivo realizacije uticao je na kašnjenja u postupcima nabavki, koja su započela kašnjnjem i otkazivanjem ugovora.

Grafikon 2. Rashodi po ekonomskog kategorija za 2024

Prihodi koje je MP realizovalo u 2024. godini iznosili su 6.621.651€. Prihodi se realiziraju od oduzimanja i konfiskacije imovine prema odlukama Sudova, od ispita sudske prakse i notara i od naknade štete od strane osiguravajućih kompanija. U odnosu na prethodnu godinu, vidimo značajan porast prihoda za 6.127%, to je zbog primanja sredstava iz naknade za korišćenje zatvora (korišćenje javne imovine) prema Zakonu br. 08/L-307 član 32. u iznosu od 5.000.000€.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	521,093	521,093	6,621,651	106,343	1,085,091
Neporeski prihodi	521,093	521,093	6,621,089	106,343	1,082,012
Ostali prihodi	0	0	562		3,079

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji GFI-a Ministarstva pravde za 2023. godinu rezultirao je sa pet (5) preporuka. MP je pripremilo Akcioni plan u kojem je navedeno kako će sprovesti date preporuke. Ministarstvo za 2024. godinu je takođe pripremilo periodični izveštaj o napretku u sprovođenju preporuka, gde su predstavljene preduzete mere i konkretni rezultati u vezi sa sprovođenjem preporuka.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu, jedna (1) preporuka je sprovedena i četiri (4) preporuke su ponovljene.

Za potpuniji opis preporuka i kako su tretirane, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabela preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br	Oblasti revizije	Preporuke za 2023.godini.	Preduzeti postupci	Status
1.	Robe i usluge i komunalije	Ministarka treba da pojača unutrašnje kontrole i da traži od odgovornih službenika da sprovedu procedure počev od obavezivanja do plaćanja računa.	Tokom 2024. godine nismo identifikovali takve slučajeve.	Sprovedena
2.	Kapitalne investicije	Ministarka je dužna da obezbedi da se preduzmu sve potrebne postupke kako bi se rashodi planirali u odgovarajućim odeljenjima budžeta ili sredstva preraspodelila prema odgovarajućim kategorijama rashoda u skladu sa računovodstvenim planom, kako bi se omogućilo njihovo pravilno izveštavanje u GFI.	Takođe smo tokom 2024. godine identifikovali takve slučajeve, u kategoriji roba i usluga.	Nije adresirano
3.	Imovine	Ministarka treba da ojača mehanizme unutrašnje kontrole kako bi izbegla potcenjivanje imovine, kao i da obezbedi preko službenika za imovinu i finansijskog direktora da sva imovina koja je kupljena ili izgrađena i oštećena bude prikazana ispravno i u pravo vreme u GFI.	Takve slučajeve smo identifikovali i tokom 2024. godine.	Nije adresirano
4.	Neizmirene obaveze	Ministarka mora da obezbedi efikasnu kontrolu obaveza koje proizilaze iz aktivnosti Ministarstva tako da se svi primljeni računi isplate u navedenom roku kako bi se izbegle kazne zbog kašnjenja.	Tokom 2024. godine identifikovali smo iste slučajeve.	Nije adresirano
5.	Potencijalne obaveze	Ministarka treba da obezbedi bolju koordinaciju između pravne kancelarije i GFS, tako da se potencijalne obaveze pre prikazivanja u godišnjem finansijskom izveštaju pregledaju da li su isplaćene, da se spisak ažurira i prikaže ispravno i potpuno.	Takve slučajeve smo identifikovali i tokom 2024. godine.	Nije adresirano

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladata verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Faruk Rahmani, Direktor revizije

Ariana Berisha Rexhëbeqaj, Vođa tima

Adelina Selmani, Član tima

Antigona Çitaku, Član tima

Altina Selimi Palushi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLICA E KOSOVES, REPUBLIKA KOSOVA REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA E KOSOVES/VLADA KOSOVA GOVERNMENT OF KOSOVO MINISTRIA E DREJTËSISË / MINISTARSTVO PRAVDE MINISTRY OF JUSTICE	Nr. Br. No.: <u>01-1195</u> Data / Datum / Date: <u>20/06/2025</u> Shtojea / Dodaci / Annex <u>-1-</u> PRISHTINË/A
--	---

REPUBLICA E KOSOVES-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE	DIREKTHANUN DOREZUAR FÖRDERDOKUMENT DRAFTED FOR SUBMISSION		
Jesta Org. rg. Jedin. rg. Unit	Shif.klasif. Klasif. Kod Class. Code	No. Prot. Br. Prot. Prot. No.	S. i fagëve Sr. Stranica No. Pages
<u>03</u>	<u>47</u>	<u>1069</u>	<u>1</u>

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Drejtësisë - Ministarstvo Pravde - Ministry of Justice

20.06.2025

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **Ministrisë së Drejtësisë**, për vitin 2024;
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përbajtjen e Raportit;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Me respekt,

Blerim SALLAHU
Zëvendësministër në detyri i Drejtësisë

Dodatak II: Objasnjjenja razlicitih vrsta misljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁸ treba da sadrži misljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši radi procene usklađenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa nadležnim organima⁹, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je misljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma misljenja

Ne-modifikovano misljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednak sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednak ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano misljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Promene misljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje misljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje misljenje u izveštaju revizije.

Modifikovana misljenja mogu biti.

- Kvalifikovane,
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Istanca Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskem izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskem izveštaju uključiti jedan paragraf o Istanca Pitanja. Istanca Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov “Istanca Pitanja” ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Istanca Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, uredbi, standarda i dobre prakse u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Pravilnika 01/2017 o godišnjim finansijskim izveštajima
- ³ Kolektivno se naziva poštovanje vlasti
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A – znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B – znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- označavaju delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Konačni budžet – budžet odobren od strane Skupštine, a zatim usklađen od strane Ministarstva finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, uredbama, standardima ili dobrim praksama.